

DİL BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNİN AKTİF ÖĞRENME SÜRECİNE KATKISI

Ayşen Cem Değer – Özden Fidan

DEÜ Fen-Edebiyat Fakültesi
Dilbilim Bölümü

aysen.deger@deu.edu.tr – ozden.fidan@deu.edu.tr

1. Aktif Eğitim Kurultayı
29-30 Mayıs 2004
İZMİR

DİLBİLİM BÖLÜMÜ OLARAK ÜNİVERSİTE MEZUNU BİREYDEN BEKLEDİĞİMİZ BİLİŞSEL BECERİLER

- ❑ belli bir konuya ilişkin çeşitli varsayımlar üretebilmeli,
- ❑ bilgiyi özetleyebilmeli,
- ❑ nesnelere, olaylar, olgular arasında karşılaştırma yapabilmeli,
- ❑ yeni düşünceler üretebilmeli,
- ❑ farklı bakış açılarını görebilmeli,
- ❑ kışkırtıcı sorular sorabilmeli,
- ❑ kendi inançlarını sorgulayabilmeli,
- ❑ karşıt fikirleri değerlendirirken safsataları belirleyebilmeli,
- ❑ entelektüel tartışmalarda yer alabilmelidir.

DİLBİLİM BÖLÜMÜ OLARAK KENDİ ÖĞRENCİLERİMİZ İÇİN HAZIRLADIĞIMIZ BU DERS İÇERİĞİYLE GELİŞTİRİLMESİ HEDEFLENEN BİLİŞSEL BECERİLERİN ASLINDA TÜM ÜNİVERSİTE MEZUNLARINDAN BEKLENEN BİR *ZİHİNSEL ALIŞKANLIK* OLMASI GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNÜYORUZ.

BU DÜŞÜNCEMİZİ BURADA SİZLERLE PAYLAŞMAKTAKİ TEMEL AMACIMIZ DA KENDİ BÖLÜMÜMÜZDEKİ ÖĞRENCİLERDE FARKLILIK YARATTIĞINI GÖZLEMLEDİĞİMİZ BU UYGULAMANIN TÜM ÜNİVERSİTE GENELİNDE YAYGINLAŞTIRILMASININ YARALI OLACAĞINA OLAN İNANCIMIZDIR.

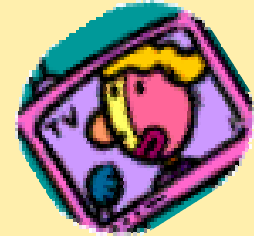
Bu bir reklamdır.....Bu bir reklamdır.....Bu bir reklamdır.....

BİLİŞSEL BECERİLERİN
İZLENEBİLİRLİĞİ:

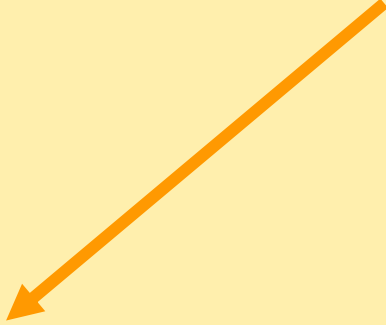

DİLSEL BECERİLER

DİL BİLİM BÖLÜMÜ 1. SINIF MESLEKSEL BECERİLER DERSİ

PDÖ YE KATKI

**DİL BECERİLERİ
ARACILIĞIYLA
ELEŞTİREL
DÜŞÜNME
BECERİSİNİ
GELİŞTİRME**

PDÖ'YE KATKI

DİL BECERİLERİ

PDÖ

OKU

-Tarama
-Göz gezdirme

Kaynaklara ulaş

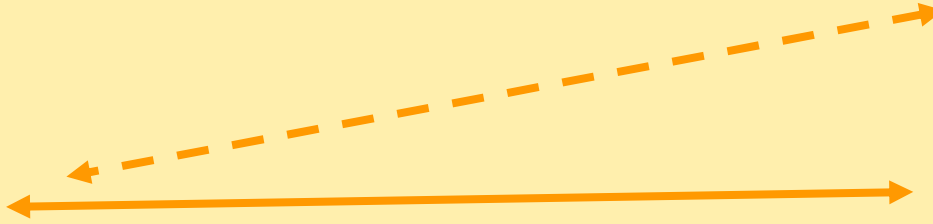
-Metni çözümleme

Bilgiyi edin

DİNLE

-Not al

Sunum / tartışma

YAZ

-Özetle
-Notları derle

Bilgiyi içselleştir

KONUŞ

Uygun konuşma
stratejilerini kullan

Bilgiyi paylaş

ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİSİNİ GELİŞTİRME

Eleştirel düőtünme, herhangi bir düőtünceyi savunan konuşucunun ya da yazarın, savını hangi dayanaklarla, nasıl desteklediğini çötümleyebilme, bu dayanakları karőtıt görüşlerle ilişkilendirerek dayanakların geçerliliğini, inanılrlılığını değerlendirebilme becerisidir.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME

ELEŞTİREL OKUMA

Geçerli / Güvenilir
Dayanak ya da Kanıt

Safsata

- Güncel mi ?
- Yeterli mi? **HAYIR** →
- Bağıntılı mı? **HAYIR** →
- Örnekler temsil edici mi? **HAYIR** →
- Bilgi örtükleştirilmiş
ya da
bulanıklaştırılmış mı? **HAYIR** →

“İlk anda geçerli ve ikna edici gibi görünen ancak eleştirel olarak değerlendirildiğinde çoğu kez *ön yargı, batıl inançlar, eksik bilgi, duygusallık ve duygu sömürüsüne* dayanan yanlış çıkarsamalar.”

POLİTİKACI:

Irak'a asker gönderilmemelidir. Irak'a asker göndermek isteyenler, gaflet ve delalet içindedir. Bu insanlar, soysuzdur, namerttir. Yüreği iman dolu, tertemiz yavruları, Müslüman kardeşlerini katlettirmek için yuvalarından koparıp ateşin içine atıyorlar.

G. W. BUSH: Iraklılara yapılan muamele tiksindiricidir. Demokrasilerde de hatalar yapılabilir. Zaten, Irak'a bakarsanız, ülke genelinde yaşam Saddam Hüseyin dönemine göre çok daha iyidir. Ayrıca bu hapishaneler birkaç ay içinde yıkılacak.

ELEŖTİREL OKUMA

TARTIŖMA METNİ OLUŖTURMA

KONU: Üniversitelerde Türban

ÖĞRENCİ

EĞİTİCİ

SAVINI OLUŞTUR

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

KAYNAKÇANI OLUŞTUR

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

KAYNAKÇANDAN BİLGİ AYIKLA

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

BİLGİLERİ DÜZENLE

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

AÇIMLA

DOĞRUDAN AKTAR

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

METNİ OLUŞTUR

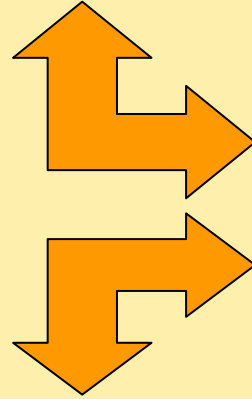
METNİ DENETLET

KONUŞMA - DİNLEME

YAZDIĐIN METNİ
KONUŞMA METNİNE
DÖNÜŞTÜR

DİĞER
KONUŞMA
METİNLERİNİ
DİNLE VE
DEĐERLENDİR

KONUŞMA METNİNİ
SUN

ÖĞRENCİ

EĞİTİCİ

SON METNİ OLUŞTUR

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

KONUŞMA METNİNE DÖNÜŞTÜR

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

SUN

DENETLE

GERİ BİLDİRİM VER

DİĞER SUNUMLARI DENETLE

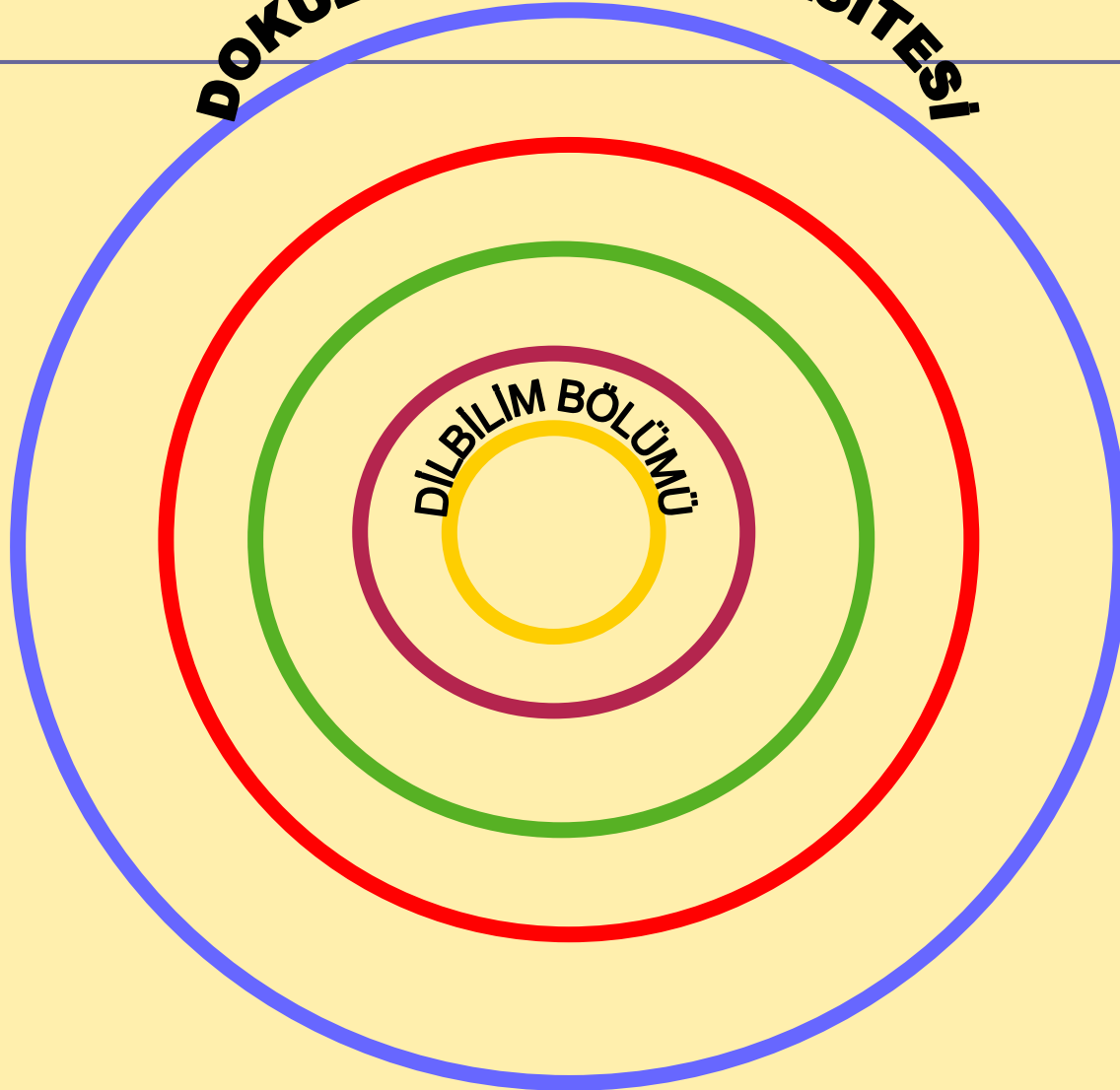
GERİ BİLDİRİM VER

GERİ BİLDİRİM

DİLBİLİM BÖLÜMÜ MESLEKSEL BECERİLER DERSLERİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Bu bir reklamdır.....Bu bir reklamdır.....Bu bir reklamdır.....

TEŞEKKÜR EDERİZ